

מבחן במארג שפה

נוסח ראשון

10 שנות לימוד

מחווה

שם פרטי + משפחה: _____

תעודת זהות: _____

שם מרכז ההשכלה: _____

תאריך הבחינה: _____

ציון: _____

אנו רואים בקיום טוהר הבחינות משימה חינוכית, ערכית ומוסרית,

שהמערכת כולה נקראת להיערך להצלחתה.

בהצלחה!!!

הוראות לנבחן

משך הבחינה: שעתיים וחצי

הרכב הציון:

70 נקודות	ציון בחינה
30 נקודות	הערכת התלקיט

100 נקודות	סה"כ
------------	------

מבנה הבחינה:

במבחן שלושה פרקים:

פרק ראשון: סיפורת

(12 נקודות)	הסיפור קצר. ענה על שאלה אחת מהשאלות 1-3
-------------	--

פרק שני: הבנה והבעה

(15 נקודות)	נושא ראשון: מאמר - הבנת הנקרא. ענה על כל השאלות – שאלות 4 א' – 4 ג'
(13 נקודות)	נושא שני: סיכום בורר ענה על שתי השאלות 5 א' – 5 ב' נבחן מותאם עונה רק על התרשים.
(10 נקודות)	נושא שלישי: קורות חיים / מכתב רשמי ענה על שאלה אחת מהשאלות 6 א' – 6 ב'

פרק שלישי: לשון

(10 נקודות)	נושא ראשון: סמיכות; שם המספר ענה על שתי השאלות 7 ו- 8
(10 נקודות)	נושא שני: תחביר/ פועל ומערכת הפועל ענה על אחת מהשאלות 9 – 10

חומר עזר לשימוש בבחינה:

טקסט של סיפור אחד מרשימת הסיפורים שנלמדו.
(התלמיד מביא לבחינה את טקסט הסיפור)

הוראות מיוחדות:

קרא בתשומת לב את ההוראות לפני שתענה.
ההנחיות במבחן ניתנו בלשון זכר, אך הן מכוונות לשני המינים.

פרק ראשון

סיפורת

הסיפור הקצר

ענה על שאלה אחת מהשאלות 1-3.

(על המורה לדאוג שהתלמיד יביא עימו למבחן צילום הסיפור שעליו יבחן. הסיפורים נמצאים במדריך למורה ובאתר רשת עתיד תחת הלשונית מארג שפה, לשון/עברית)

1. בחר סיפור אחד מבין הסיפורים שלמדת, הצג את הקונפליקט (בעיה, התנגשות, סיבוך) המופיע בסיפור והסבר כיצד הוא נפתר. (12 נקודות)

2. בחר שני מאפיינים של הסיפור הקצר, כתוב כיצד הם מופיעים בסיפור שלמדת. (12 נקודות)

3. א. תאר דמות אחת מהסיפור שלמדת, וכתוב האם אתה מזדהה איתה או מסתייג ממנה. נמק תשובתך. (6 נקודות)
ב. הצג ערך/רעיון/מסר המצוי בסיפור שבחרת, הסבר אותו, והבע דעתך עליו. (6 נקודות)

על התלמידים לבחור סיפור אחד.

השאלה הראשונה עליהם להציג קונפליקט בין דמויות או בתוך ליבה של דמות בין שתי צדדות, ואת כתרון הקונפליקט. למשל: בסיפור "לשבור את החלז" הקונפליקט הוא בין הילד לאביו, ובסיפור "שמונה עיניים" הקונפליקט הוא בליבו של הליבור בין נאמנותו לעצמו לאמו ולערכיו לבין דרישתם של אנשי הכפר.
השאלה השנייה עליהם להדגיש מאפיינים של הסיפור הקצר כמו: מיצוט דמויות, ועלילה אחת. למשל: בסיפור "לשבור את החלז" מופיעות שלוש דמויות בלבד והעלילה מתרכזת ב'ואבי אביו והחלז'.

בשאלה השלישית עליהם לתאר דמות אחת מסיפור נבחר, ולכתוב אם הם מזדהים איתה או מסתייגים ממנה ומחירותיה, וכן להציג ערך או רעיון או מסר שהם למדו מהסיפור כולל חוות דעתם עליו. למשל: בסיפור "בואטל" ישנו ערך כיבוד ההורים שחשוב לציבור המספר, עד כדי כך שהוא מוותר על אהבתו לנצרה. אבל בסיפור ישנה גם גלגלות שיש להילחם בה, ולציבור הסיפור לא היו כוחות לעשות זאת, והוא שילם על כך מחיר אישי יקר.

פרק שני

הבנה והבעה

נושא ראשון: הבנת הנקרא – קרא את הקטע שלפניך והשב על השאלות המופיעות אחריו:

תרבות הפנאי של בני נוער בישראל

(מעובד על פי חיים להב, "לקראת החופשה הגדולה – מתבגרים וסיכונים", חמ"ד של קיץ, 2013)

פסקה א' - פנאי הוא זמן פנוי: השעות שבהן אנו חופשיים לבחור מה אנחנו רוצים לעשות. לבני הנוער בישראל יש הרבה מאוד שעות פנאי והרבה מאוד ימי חופשה בשנה אחת. מה עושים נערים ונערות ישראלים בימינו בשעות הפנאי שלהם?

פסקה ב' - סקרים רבים שנערכו בתחום זה בקרב בני 17-18 מלמדים שרוב בני הנוער (כ-75%) נוהגים לבלות את שעות הפנאי שלהם מחוץ לבית – במועדונים, במסעדות, בבתי קפה ובמקומות ציבוריים, כמו קניונים, גנים ציבוריים וחופי הים. יש בני נוער שמסתובבים במקומות ציבוריים בלי מטרה ובלי השגחה. חלק מבני הנוער (כ-25%) מבלים בבתי קולנוע ובמופעי בידור פופולריים, ואחרים משתתפים בחוגי ספורט או אמנות: ריקוד, מוזיקה או טיולים ומסעות. רק כ-35% מבני הנוער חברים בתנועת נוער. כ-25% מבני הנוער מנצלים את שעות הפנאי שלהם כדי לעבוד.

פסקה ג' - התופעה של בני נוער משועממים, המסתובבים במקומות ציבוריים בלי מטרה, מדאיגה הורים ואנשי חינוך. זו תופעה מסוכנת מפני שבני הנוער מסתובבים בלי השגחת מבוגר, והם אינם יודעים מה מותר להם לעשות ומה אסור. לבני הנוער יש צורך במצבים מרגשים ובבדיקת גבולות היכולת שלהם. כדי למלא את הצורך הזה הם עלולים להשתתף בפעילויות שיש בהן סיכונים מיותרים.

פסקה ג' - בגיל ההתבגרות יש נטייה להסתכן יותר מבכל גיל אחר. המתבגרים הם בתהליך של חיפוש עצמי, והם רוצים לנסות כל דבר, גם אם הוא מסוכן. הסיכון הוא תוצאה של סקרנות, והוא ממלא את הצורך שלהם בחדשנות, בריגושים ובעיקר בבדיקת גבולות: מה אני מסוגל לעשות? כמה רחוק אני יכול להגיע?

פסקה ד' - כיום בעידן האינטרנט המתבגרים חשופים לכמות אדירה של מידע. המידע הרב עשוי להגביר את הסקרנות שלהם ואת הצורך שלהם להתנסות בחוויות חדשות. רבים מהם נוטים להסתכן יותר משהסתכנו בעבר, ומתמכרים לדברים אסורים, כמו שתיית אלכוהול, עישון וסמים. לכן כדאי לעודד, פעילויות פנאי אחרות של בני הנוער, כמו ספורט או אמנות, הן חיוביות, אין בהן סיכונים מיותרים ויש להן מטרות וגבולות ברורים.

ענה על כל השאלות 4 א' – 4 ג'

4 א. מהו סוג הטקסט שקראת: טקסט מידע, טקסט עמדה, סיפור, טקסט לא מילולי. **נמק** את בחירתך. (5 נקודות)

סוג הטקסט שקראתי הוא טקסט עמדה. הנימוק: אנוס
הטקסט מביא בפני הקורא מידע רב הנוגע לתרבות הפנאי
של בני הנוער, אולם בפסקה ד' מובעת עמדה "המידע הרב
עשוי להגביר את הסקרנות שלהם..." וכן מוצגת המלצה
"כדאי לעודד פעילויות פנאי" ולפיכך זהו טקסט עמדה.

4 ב. מה מלמדים הסקרים על מקומות הבילוי של בני הנוער לפי פסקה ב'? פרט. (5 נקודות)

בני הנוצר על פי פסקה זו מבליט מחולף לבית: באוצדוניט,
קניוניט, בתי קולנוע, אניט, חופי יט ואופעי בידור.

4 ג. מדוע יש בגיל ההתבגרות נטיה להסתכן לפי פסקה ג'י? ומה כדאי לעודד לפי פסקה ד'?

(5 נקודות)

הנטיה להסתכן פי פסקה ג' נובעת מהתהליך של חיפוש
עצמי והרצון להתנסות בכל דבר גם אם הוא מסוכן. לפי
פסקה ד' כדאי לעודד את בני הנוצר לעשות פעילויות כמו
ספורט ואמנות.

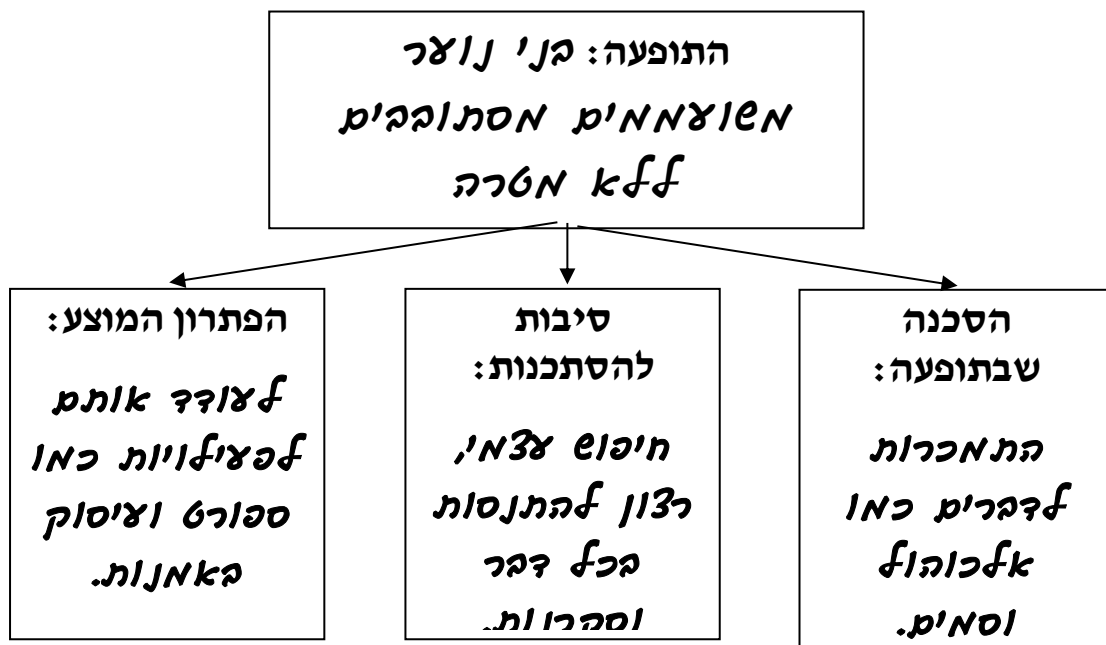
5. נושא שני: סיכום בורר

ענה על שני חלקי השאלה (5א' ו-5ב'). נבחן מותאם ממלא רק את התרשים.

5א'. מלא את הפרטים הנדרשים בשרטוט שלפניך לפי המאמר שקראת.

(5 נקודות / 13 למותאם)

"תרבות הפנאי של בני נוער בישראל"

פרק שלישי

5ב'. כתוב סיכום בורר למאמר שקראת "תרבות הפנאי של בני נוער בישראל" בסיכומך ציין את התופעה, את הסכנה שבה, את הסיבות להסתכנות ואת הפתרון המוצע. (8 נקודות)

תרבות הפנאי של בני הנוער בישראל

סקרים רבים מלמדים כי בני הנוער מבליט את זמנם מחוץ לבית. חלק קטן מהם משתתף באופעים ובחולצ'ים. ישנם בני נוער החברים בתנועות נוער וישנם כאלה המנצלים את הפנאי לעבודה.

אבל ישנם בני נוער ממוצממים המסתובבים בלי מטרה, ללא השגחת מבקר, והם בודקים את האבולות שלהם ואף מסתכנים.

המצעים המסוכנים ממלאים צורק להתנסות בכל דבר ולבדוק גבולות, להתחדש ולחוש ריגוש, אבל הם עלולים להביא לשימוש באלכוהול וסמים.

לכן כדאי לעודד לעסוק בפעילויות כמו ספורט ואמנות שיש להם מטרות ברורות וגבולות ברורים.

לבודק: הסיכום המוצע מרחיב מעט יותר מהנדרש. המנימוס הנדרש הודגש, והוא חייה להוכיח סיכום. כל סיכום שיכלול את המנימוס הנה מתקבל.

6. נושא שלישי: לפניך מכתב, קרא אותו.
ענה על אחד מסעיפי השאלה 6א'- 6ב' שאחריו.

דני אשכנזי רצה להתקבל לעבודה במפעל לרהיטים, לכן הוא שלח מכתב למנהל המפעל.

שלום לך מנהל המפעל!

קוראים לי דני, ושמעתי שאתה מחפש עובדים למפעל הרהיטים שלך.
לדוד שלי הייתה נגריה באשדוד. הוא העסיק בה חמישה עובדים. כל חופש עבדתי בנגריה, הכרתי שם המון חברים, אחרי העבודה הלכנו לים והיה כיף גדול.
מה שרציתי לספר לך, שיש לי ניסיון, אני יודע להפעיל ולעבוד עם מכונות, אני יודע לצבוע רהיטים, יש לי גם ניסיון רב בריפוד כורסאות.
למדתי בקידום נוער בתוכנית היל"ה. קיבלתי תעודת 12 שנות לימוד וצברתי 5 יחידות בגרות. למדתי יישומי מחשב.
אולי יעזור אם אספר שאני מדבר ערבית ומעט צרפתית. אנגלית אני יודע מהלימוד במחשבים.
בעתיד, אני מאוד רוצה ללמוד הנדסה או עיצוב.
אשמח אם תיצור איתי קשר. כדאי לך. באמת, אני עובד חרוץ, לומד מהר, וחברותי מאוד. אלה תכונות חשובות לעבודה!
תודה רבה ולהתראות
דני אשכנזי אני בן 17 ואני גר באשקלון ברחוב הנרקיסים 68.

6א. עזור לדני לארגן ולכתוב את קורות החיים שלו בהתאם לכללי כתיבת קורות חיים.
(10 נקודות)

(תוכל להיעזר במחשן מילים הכולל את הרכיבים הנדרשים בכתיבת קורות חיים)

מחשן מילים: (הרכיבים לא לפי הסדר)

תאריך, פרטים אישיים, השכלה, ניסיון תעסוקתי, שליטה בשפות, תכונות אופי, שליטה במחשב.

תאריך:

שם: דני אשכנזי

כתובת: רח' הנרקיסים 68 אשקלון

גיל: 17.

ניסיון בעבודה: עבדתי בנכדיה בחופשה, אני יודע להפעיל

מכונות, לצבוע ולרפד רהיטים.

השכלה: יש לי תעודת 12 שנה"ל, 3 בתי 5 יחידות בדרום

ולמדתי יסודי מחשב.

שפות: מעט ערבית, צרפתית ואנגלית.

תכונות רלוונטיות: חרוץ, לא מדמה וחברותי.

ב6. כתוב מכתב רשמי לפי הכללים המקובלים על אחד מן הנושאים הבאים :

* קיבלת חשבון טלפון מנופח. כתוב מכתב לחברת הטלפונים לבירור העניין.

* עיריות/ רשויות מקומיות רבות אינן מאפשרות לבני נוער לשבת בגינות ציבוריות בערבים בגלל תלונות השכנים. כתוב מכתב רשמי לעירייה המציג את עמדתך.

(10 נקודות)

(תוכל להיעזר במחסן מילים הכולל את הרכיבים הנדרשים בכתיבת מכתב רשמי)

מחסן מילים: (הרכיבים לא לפי הסדר)

פרטי המוען (פרטי הכותב), תאריך, פרטי הנמען, פנייה וברכה, הנדון
(הצגת הנושא), משפט סיום, ברכת סיום וחתימה.

על התלמידים לכתוב לפי כליי האכתה הרשמי. כל עמדה
מנוסחת היטב תתקבל.

פרק שלישי

לשון

קרא את הקטע הבא, וענה על השאלות שאחריו

כמעט כל הילדים שגדלו בארץ לפני 20, 30 ו-40 שנה, הכירו את הספר "מסעות הפלא של נילס הולגרסון" שכתבה הסופרת השוודית סלמה לגרלף. סלמה לגרלף נולדה ב-20 בנובמבר 1858. היא חלתה כשהייתה ילדה קטנה, לכן לא יכלה ללכת לבית הספר, באותו זמן עוד לא הייתה מכונית זמינה ליד כל בית, ואפילו את האוטובוס עוד לא המציאו. זו הסיבה שהיא למדה בבית עם סבתא שלה

ועם אביה. הסבתא נהגה לספר לה סיפורי אגדות ומעשיות, כדי שלא תשתעמם. עם הזמן הבריאה סלמה לגרלף, והיא המשיכה ללמוד כדי להפוך למורה. היא לא שכחה את הסיפורים של סבתה. היא העלתה אותם על הכתב ושלחה אותם לתחרות כתיבה. היא זכתה בפרס ראשון ובכסף כדי להוציא את הספר לאור.

נושא ראשון – סמיכות; שם המספר;

ענה על שתי השאלות 7 ו-8

7. לפניך טבלת סמיכויות – מלא אותה:

סמיכות יחיד	סמיכות רבים
מסע הפלא	מסעות הפלא
תחרות כתיבה	תחרויות כתיבה
סיפור אגדה	סיפורי אגדות

(6 נקודות)

8. בחר מתוך הקטע שני מספרים, וכתוב אותם במילים (4 נקודות)

שניים וארבעים.

אלף מאה חמישים ומאה

נושא שני: תחביר/ פועל ומערכת הפועל

ענה על אחת מהשאלות 9 – 10

לשון – תחביר

9. לפניך שני משפטים הלקוחים מתוך הקטע. בחר באחד מהשפטים וענה על כל סעיפי

השאלה שבחרת (א או ב). (10 נקודות)

א. הסבתא נהגה לספר לה סיפורי אגדות ומעשיות כדי שלא תשתעמם.

סוג המשפט הוא : (מתוך האפשרויות : פשוט, מחובר [מאוחד] או מורכב)

מורכב

ניתוח המילים המודגשות : (מתוך האפשרויות : נושא, נושא, משלים שם או משלים פועל).

הסבתא - נאך / אדל - פֿען -

ב. היא לא שכחה את הסיפורים של סבתה.

סוג המשפט הוא : (מתוך האפשרויות : פשוט, מחובר [מאוחד] או מורכב).

פשוט

ניתוח המילים המודגשות : (מתוך האפשרויות : נושא, נושא, משלים שם או משלים פועל).

הסיפורים - פֿען - נאך / סבתא - פֿען -

לשון - מערכת הפועל

10. לפניך שלושה פעלים מתוך הקטע : (10 נקודות)

פֿתֿבֿה, לֿמֿדֿה, חֿלֿתֿה

א. מהו הבניין המשותף לשלושתם?

פֿעל

ב. מהו הזמן המשותף לשלושתם?

עבר

בהצלחה!